

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1645

av Penilla Gunther (KD)

Effekten på cykelbelysning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av nya föreskrifter hos Transportstyrelsen om effekten på cykelbelysning.

Motivering

I Transportstyrelsens föreskrift 2010:144 om cyklar, hästfordon och sparkstöttingar från 2010, står i §14 Belysning:

Cykel ska vid färd i mörker ha lykta baktill som kan visa rött ljus bakåt (baklykta) och tydligt kunna ses på ett avstånd av 300 meter. Cykel ska vid färd i mörker även ha

1. strålkastare framtill som kan avge vitt eller gult ljus framåt av sådan ljusstyrka att fordonet under mörker kan föras på betryggande sätt, eller
2. lykta framtill som kan visa vitt eller gult ljus framåt och tydligt kunna ses på ett avstånd av 300 meter.

Baklykta på cykel får avge blinkande ljus om blinkfrekvensen är minst 200 blinkningar/minut.

Har strålkastaren bländande ljus ska den snabbt kunna bländas av. Dessa krav gäller inte sidvagn eller annat tillkopplat fordon.

Som kan noteras, omnämnes inte vilken effekt på belysningen som är tillåten. Lampan framtill på en cykel har inte samma effekt som lampan baktill; det normala tidigare är att man fördelat effekten så att man haft en 6 volt/2,4 watts-lampa fram och en 6 volt/0,6 watts-lampa bak – eller som det numera mäts i, lumen.

Lumen är ett mått på ljusflöde och beskriver hur mycket ljus en källa avger totalt i alla riktningar. Lumen används oftast för att beskriva ljusflödet i rundstrålande ljuskällor

såsom glödlampor och lysrör. Den tar med andra ord inte hänsyn till vilken riktning ljuset strålar i och anger allt ljus från ljuskällan.

En av de starkaste lamporna på marknaden för cyklar, är på 4 000 lumen fram men endast 150 lumen bak. För en traditionell 60 W glödlampa är ljusutbytet ca 12 lm/W. 4 000 lumen motsvarar alltså betydligt mera watt än vad som använts tidigare som cykelbelysning.

65 W eller H4-lampa är det som brukar finnas i bilar för helljus – vilket också är anmärkningsvärt lite då i jämförelse med vad som kan användas för cykel. Lampor på 1 300 lumen finns för bil, men även det är ju betydligt mindre.

Här saknas sålunda en gemensam standard för vad som bör användas, och hur cyklisterna ska hantera sin belysning. Bilförare är skyldiga att blända av vid möte, men inga sådana regler finns för cyklister med dessa starka lampor, som dessutom kan åka på cykelbana på höger sida om bilen och därmed komma ännu närmare.

Reglerna för fordonsbelysning skiljer sig mellan olika länder, även för länder som följer ECE-reglemente 48. Det betonas dock i trafikförordningen 67 § att ”Lyktor och strålkastare får inte användas på sådant sätt att andra förare kan bländas”. För trafiksäkerhetens skull, behöver alltså Transportstyrelsens föreskrifter vad gäller effekten på belysning för cyklar, ses över.

Penilla Gunther (KD)